

Nội dung bài viết

1. [Giải VBT Ngữ Văn 7: Kiểm tra phần văn lớp 7 học kì 2](#)

Giải VBT Ngữ Văn 7: Kiểm tra phần văn lớp 7 học kì 2

Câu 1 (trang 127 VBT): Câu 1, trang 137 SGK

Trả lời:

Bài ca dao: Khăn thương nhớ ai

Khăn thương nhớ ai,

Khăn rơi xuống đất.

Khăn thương nhớ ai,

Khăn vắt lên vai.

Khăn thương nhớ ai,

Khăn chùi nước mắt.

Đèn thương nhớ ai,

Mà đèn không tắt.

Mắt thương nhớ ai,

Mắt ngủ không yên.

Đêm qua em những lo phiền,

Lo vì một nỗi không yên một bề...

- Biện pháp nghệ thuật được sử dụng

+Phép điệp: điệp từ “khăn”, điệp cấu trúc “Khăn thương nhớ ai”, “Đèn thương nhớ ai”, “Mắt thương nhớ ai”.

+Phép nhân hóa: Khăn thương nhớ ai, đèn thương nhớ ai.

+Phép hoán dụ: Mắt thương nhớ ai, mắt ngủ không yên.

+Kết hợp giữa thể thơ lục bát và thể thơ bốn chữ.

+Gieo vần chân, vần liền.

-Tình cảm được diễn tả:

+Nỗi nhớ khắc khoải, trở đi trở lại không thể nguôi ngoai của cô gái dành cho người mình thương. Nỗi nhớ ấy cứ thường trực bất kể khi nào. Những biện pháp nghệ thuật được sử dụng đã khắc họa một cách ấn tượng, mới mẻ, độc đáo và sâu sắc bức tranh tâm trạng của nhân vật trữ tình.

Câu 2 (trang 127-128 VBT): Câu 2, trang 137 SGK**Trả lời:**

Bài thơ thuộc phần văn học trung đại Việt Nam: Bài ca Côn Sơn (Nguyễn Trãi)

Côn Sơn suối chảy rì rầm,
Ta nghe như tiếng đàn cầm bên tai.
Côn Sơn có đá rêu phơi,
Ta ngồi trên đá như ngồi chiếu êm.
Trong ghềnh thông mọc như nêm,
Tìm nơi bóng mát ta lên ta nằm.
Trong rừng có bóng trúc râm,
Dưới màu xanh mát ta ngâm thơ nhàn.

-Giá trị nội dung:

+Thể hiện được tấm lòng yêu mến, gắn bó với thiên nhiên của nhà nho ẩn dật Nguyễn Trãi.

+Thể hiện một tâm hồn thanh cao, tinh tế, lánh đục tìm trong của nhà thơ.

-Giá trị nghệ thuật:

+Điệp từ: Côn Sơn, ta.

+So sánh: như tiếng đàn cầm bên tai, như ngồi chiếu êm, thông mọc như nêm.

+Gieo vần: vần chân (êm, nêm, nằm, râm), vần liêm.

+Sử dụng thể thơ lục bát giàu nhịp điệu.

Câu 3 (trang 129 VBT): Câu 3, trang 137 SGK**Trả lời:**

Hai câu thơ: Thôn hậu thôn tiều đạm tự yên,

Bán vô, bán hữu tịch dương biên.

(Trích Thiên Trường vãn vọng – Buổi chiều đứng ở phủ Thiên Trường trông ra)

Lí do em thích hai câu thơ này:

- Hai câu thơ đã khắc họa một khung cảnh hết sức nên thơ, như thực mà cũng như mộng. Trong ánh dương chiều, dưới những làn khói bốc lên từ những căn bếp, cảnh vật thôn xóm như được che phủ bởi một làn khói mờ mờ ảo ảo.

- Khung cảnh ấy còn ngụ ý chỉ cuộc sống trù phú, no ấm, yên bình của nhân dân, từ đó gián tiếp thể hiện tấm lòng ưu dân ái quốc của tác giả.

Câu 4 (trang 129 VBT): Câu 4, trang 137 SGK

Trả lời:

- Câu thơ nói về vẻ đẹp của trăng:

+ Cảnh khuya: Trăng lờng cõ thụ, bóng lờng hoa.

+ Rằm tháng giêng: Kim dạ nguyên tiêu nguyệt chính viên...

... Dạ bán quy lai nguyệt mãn thủy ên.

- Nhận xét về nghệ thuật miêu tả: trăng trong thơ Bác được miêu tả với sức sống riêng, có tâm hồn, có sinh khí, trăng luôn được miêu tả trong vẻ đẹp tràn đầy, viên mãn, sáng rực cả khoảng trời đêm.

- Vẻ đẹp tâm hồn của Bác: yêu thiên nhiên đặc biệt là yêu mến và gắn bó với ánh trăng -> tâm hồn nhạy cảm tinh tế của một thi nhân.

Câu 5 (trang 130 VBT): Câu 5 trang 137 SGK

Trả lời:

Tình yêu quê hương đất nước của tác giả qua việc hồi tưởng hình ảnh mùa xuân trên đất Bắc trong bài Mùa xuân của tôi:

+ Tác giả nhớ, tự hào về mùa xuân tươi đẹp ở quê hương, tác giả nhớ như in từng chuyển biến nhỏ của không gian, cuộc sống ở quê nhà khi xuân đến dù đã xa cách lâu ngày.

+ Từ đó, ta có thể thấy niềm mong mỏi của tác giả về một cuộc sống yên bình, tự do, chấm dứt tình trạng chiến tranh, chia cắt.

+ Hơn hết, đó là khao khát đất nước được hòa bình, thống nhất.

Câu 6 (trang 130 VBT): Câu 6, trang 137 SGK**Trả lời:**

Hai câu tục ngữ:

+ Không thầy đố mày làm nên

+ Học thầy không tày học bạn

Ý nghĩa, giá trị kinh nghiệm của hai câu tục ngữ trên:

- Tôn vinh vai trò của người thầy trong việc dạy dỗ chúng ta thành người có tri thức, có phẩm chất, thành công.

- Học tập không chỉ từ thầy mà còn từ những người bạn xung quanh, học hỏi từ bạn bè là cách để chúng ta tự đánh giá, tự so sánh và phấn đấu.

Câu 7 (trang 130 VBT): Câu 7, trang 137 SGK**Trả lời:**

Luận điểm chính:

+ Bài 20: Nhân dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước, đó là một truyền thống quý báu từ bao đời nay.

+ Bài 21: Tiếng Việt ta là một thứ tiếng giàu và đẹp, có những phẩm chất bền vững và giàu khả năng sáng tạo, là biểu trưng cho sức sống của dân tộc.

+ Bài 23: Bác Hồ có lối sống giản dị hòa hợp với đời sống tinh thần phong phú, với tư tưởng và tình cảm cao đẹp.

Câu 8 (trang 131 VBT): Câu 8 trang 137 SGK**Trả lời:**

“Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có”:

+ Ta biết cảm thông, thương xót trước số phận của những đứa trẻ có gia đình bị đổ vỡ như hai anh em Thành và Thủy trong “Cuộc chia tay của những con búp bê”.

+ Ta biết căm phẫn trước hành động vô nhân đạo, tặc trách của tên quan lớn trong tác phẩm “Sống chết mặc bay” từ đó thương cảm cho số phận của người dân bé nhỏ trong xã hội phong kiến đày áp bức bất công xưa dù cho đó là thời đại đã đi qua rất lâu.

+ Ta thấy yêu mến, say đắm trước vẻ đẹp của Huế với những di sản văn hóa tinh thần dù có thể ta chưa một lần đặt chân đến nơi này.

Câu 9 (trang 132 VBT): Câu 9 trang 137 SGK

Trả lời:

- Nghệ thuật tương phản: Ilaftaoj ra những hành động, cảnh tượng, những tính cách trái ngược nhau để qua đó làm nổi bật một ý tưởng, một quan điểm hoặc toàn bộ tư tưởng của một tác phẩm.

- Cách thể hiện thủ pháp nghệ thuật tương phản trong “Sống chết mặc bay”: xây dựng hai bức tranh hoàn toàn đối lập: sự vất vả, khổ cực, nguy hiểm của người dân khi đắp đê chống mưa lũ và sự nhàn nhã, uy nghi, xa hoa của tên quan lớn trong ván bài tổ tôm.

- Tác dụng: Lên án gay gắt sự tặc trách, vô tâm của tên quan lớn đồng thời phê phán xã hội phong kiến bất công; bày tỏ sự đồng cảm với số phận điêu đứng của những người nông dân bé nhỏ.

Câu 10 (trang 132 VBT): Câu 10 trang 137 SGK

Trả lời:

Ý nghĩa sự im lặng của Phan Bội Châu trong truyện Những trò lố hay là Va-ren và Phan Bội Châu:

- Phan Bội Châu nhìn thấu luận điệu xảo trá, con người phản bội, lật lọng của tên Toàn quyền Đông Dương.

- Phan Bội Châu khinh bỉ con người hèn và càng khinh bỉ hơn đã tâm lồi kéo một người chí sĩ cách mạng phản bội lại đất nước mình.

- Phan Bội Châu đang khẳng định tinh thần yêu nước, trung thành với con đường đấu tranh giải phóng dân tộc bất diệt, không thể lay chuyển.

Câu 11 (trang 132 VBT): Câu 11 trang 137 SGK**Trả lời:**

“Oan Thị Kính” là thành ngữ chỉ những nỗi oan ngang trái, những nỗi oan khó có thể được minh oan, được giải bày, hiểu thấu. Nỗi oan ấy khiến cho người vướng phải phải gánh chịu một kiếp sống đau khổ, bất hạnh.